

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИВЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ З ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Кіщенко І.І., аспірант, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Активізація процесів глобалізації економіки потребують від вітчизняних фахівців в галузі безпеки втілення нових інноваційних технологій в забезпеченні безпеки суб'єктів господарювання. Сучасні вітчизняні технології безпеки потребують модернізації з урахуванням міжнародного досвіду та досягнень української науки та техніки. Однією з умов забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є організація сучасної системи їх економічної безпеки. Україна тільки набуває досвід в організації системи захисту економічних інтересів вітчизняних суб'єктів господарювання, формується організаційно – правове забезпечення цієї діяльності. Без врахування досвіду по організації економічної безпеки підприємств у розвинутих європейських країнах організувати сучасну систему захисту для вітчизняних суб'єктів господарювання в умовах жорсткої конкуренції не можливо.

Під системою економічної безпеки нами розуміється методологія теоретичних підходів і практичних дій, що забезпечують максимально повний захист життєво-важливих соціально - економічних інтересів підприємства від погроз, як внутрішніх, так і зовнішніх, тому досвід європейських країн є для нас обов'язковим.

У теорії й практиці правового, економічного, інформаційного й організаційного забезпечення безпеки у розвинутих країнах світу накопичений значний досвід, який може бути поступово адаптований до умов українського суспільства.

Як правило, міжнародний досвід розвинутих країн світу в галузі забезпечення економічної безпеки підприємств вивчається при підготовці наукових робіт: монографій, кандидатських та докторських дисертацій, відповідно напрямкам досліджень. Разом з тим системного вивчення міжнародного досвіду в галузі економічної безпеки суб'єктів господарювання, визначення напрямів його дослідження та механізмів впровадження поки не визначено.

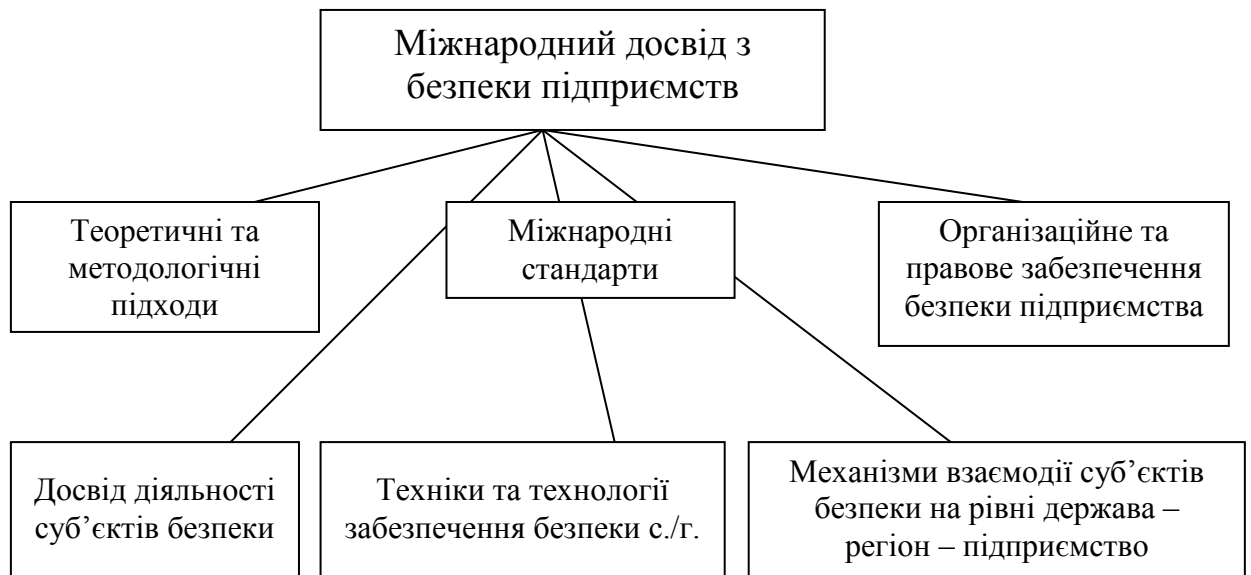

Рис.1 - Основні напрями вивчення та впровадження міжнародного досвіду в галузі безпеки суб'єктів господарювання.

Кожна країна має свою організаційну систему забезпечення безпеки суб'єктів господарювання. Ця організаційна система залежить від рівня розвитку економічних та культурних відносин. Процес її становлення у кожній країні обумовлений станом розвитку демократичних перетворень, досягнень науки та техніки.

Для України в сучасних умовах є актуальним вивчення та використання міжнародного досвіду по забезпеченню економічної безпеки суб'єктів господарювання. При здійсненні відповідних досліджень нами були визначені основні напрями вивчення та впровадження міжнародного досвіду який сприятиме забезпеченню конкурентоспроможності вітчизняних підприємств (рис.1).

Суб'єктами вивчення та впровадження міжнародного досвіду в галузі забезпечення безпеки в Україні є:

- Науково-дослідні інститути (НАН України або галузеві);
- Провідні вищі навчальні заклади з статусом науково – дослідницьких;
- Вищі навчальні заклади, на базі яких готуються фахівці з фінансово – економічної безпеки;
- Громадські об'єднання (УСПП, ТПП України);
- Вітчизняні корпорації або окремі суб'єкти господарської діяльності.

Основними методами та формами вивчення міжнародного досвіду є:

- Аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури, у якій розкриваються проблеми забезпечення безпеки;
- Аналіз чинного законодавства розвинутих країн світу, яке регламентує діяльність суб'єктів безпеки (надання послуг з охорони, приватну детективну діяльність тощо), використання суб'єктами безпеки зброї та спецзасобів, організації системи безпеки (про комерційну таємницю, про захист

інтелектуальної власності), про діяльність підрозділів конкурентної розвідки тощо;

- Аналіз інформації про використання у європейських країнах та США технік та технологій по забезпеченню безпеки (Internet, ЗМІ тощо);
- Співбесіди з іноземними фахівцями в галузі безпеки, які прибували в Україну або при відвідуванні вітчизняними фахівцями іноземних країн;
- Відвідування міжнародних виставок, форумів, конференцій з проблем безпеки;
- Обмін досвідом підготовки фахівців з безпеки;
- Аналіз наукових праць та статей, які публікуються у фахових з безпеки наукових виданнях європейських країн та США (Security management; Obezpechenstvo; Poligraf; Security CITY тощо);
- Аналіз інформаційних повідомлень про міжнародний досвід забезпечення безпеки у вітчизняних журналах професійної спрямованості;
- Спільна співпраця з міжнародними організаціями та підприємствами, які опікуються проблемами безпеки.

Впровадження міжнародного досвіду у вітчизняне законодавство, науку та практичну діяльність суб'єктів господарювання повинне здійснюватись по наступним напрямам:

1. – вивчення та використання міжнародного досвіду, необхідного для забезпечення організаційних умов діяльності недержавної системи безпеки та його суб'єктів;
2. – вивчення міжнародного досвіду для формування правового забезпечення діяльності суб'єктів безпеки;
3. – використання міжнародного досвіду для формування вітчизняної наукової думки в галузі забезпечення безпеки суб'єктів господарювання;
4. – використання міжнародного досвіду для формування національних стандартів в галузі безпеки;
5. – використання міжнародного досвіду в системі підготовки кадрів для забезпечення безпеки суб'єктів господарювання;
6. – використання міжнародного досвіду для формування технік та технологій забезпечення безпеки на підприємствах України;
7. – використання міжнародного досвіду для розробки методології забезпечення безпеки на вітчизняних підприємствах тощо.

Ми можемо зробити наступний висновок, що в Україні вивчається міжнародний досвід по забезпеченню економічної безпеки суб'єктів господарювання, але у самій діяльності цих суб'єктів він практично не використовується.

Разом з тим:

- Для сучасного забезпечення економічної безпеки вітчизняних підприємств слід враховувати сучасний міжнародний досвід та рекомендації міжнародних стандартів з цієї галузі.
- Впливи кризи на економічний стан підприємств, відсутність на державному рівні підтримки з адаптування міжнародного досвіду в галузі

безпеки унеможливилює системне його вивчення та впровадження.

- Для забезпечення конкурентоздатності вітчизняних підприємств слід використовувати міжнародний досвід з забезпечення безпеки, як необхідної умови розвитку суб'єктів господарювання.